

на сп."Мисъл" е към своя край. Една дълга агония, започната по-рано, когато все повече се бе стеснявал кръгът на сътрудниците. Много вярно е разбрал това Яворов, който изтъква, че най-младите, дебютирали напоследък в списанието /Д. Габе, М. Кремен, Тр. Кунев/, не са го загрозили, а, напротив — дори са го "освежили". Той вярно посочва и изхода за спасяването на изданието: "Изобщо аз съм на мнение, че "Мл" / "Мисъл"/ трябва с време да поотвори врата за хлапетията, ако не иска подир 2-3 години да се изпразни като главата на дядо Цанкова..." /Писмо до П. Тодоров от 7. VIII. 1907/.

Но вратата, изглежда, не е била "поотворена" и д-р К. Кръстев отпечатва в последния брой на последната годишнина на "Мисъл" кратко съобщение, че се разделя, "макар и може би само временно" със своите читатели и абонати, като им благодари искрено за тяхното съчувствие и поддръжка при излизането на списанието. Това наистина е краят. Опитите да се продължи "Мисъл", предприети насоку след нейното спиране, не успяват. Все пак излизат т. нар. сборници "Мисъл", в които са поместени интересни материали, но само толкова. Завършва един период от съществуването не само на определен литературен кръг, но и от цялата ни литература. Б. Пенев ще нарече издаването на списанието културен подвиг и епоха в нашия литературен живот. До края на десетилетието и Пенчо Славейков — с оригиналната си антология "На острова на блажените"; и Яворов — с "Подир сенките на облациите" и "В полите на Витоша"; и П. Ю. Тодоров със сборника "Идилии" и драмите "Първите", "Зидари" и "Змейова сватба" внасят в съкровищницата на българската литература скъпи дарове.

За съжаление те ще се окажат и последни. На 28 май 1912 г. Пенчо Славейков, прокуден от родината си, умира в Лаго ди Комо, близо до италианското селище Брунате. Смъртта му е жесток удар за д-р К. Кръстев, тя го лишава от най-верния му другар, с когото заедно и в обща посока бяха вървели в продължение на близо тридесет години. Заедно разораваха българската духовна нива и хвърляха в нея семената на новото, модерното, бъдното на литературата ни. Така започва трагедията в три действия, като във всяко едно от тях д-р К. Кръстев ще губи по един от своите най-близки другари и съратници. Като в антична драма, почти през равни интервю — 1912 — 1914 — 1916 година, си отиват Пенчо Славейков, Яворов,